

La Biennial: l'oportunitat d'un canvi?

Entre els mesos de maig i juny va tenir lloc a la Casa de Cultura la 5a Biennial d'Art de Girona, sense que es pogués deslliurar del rerefons polèmic que va acompanyar l'edició de 2006, durant la qual diferents veus de l'àmbit cultural van qüestionar la vigència d'un certamen que havia deixat de programar-se a l'inici dels anys noranta a causa de diferents problemàtiques.

Entrant en la qüestió de fons, el cert és que si la Biennial pretén reflectir la realitat artística de les comarques gironines i alhora –a través de la col·lecció que se'n deriva– esdevenir un document històric de l'art gironí hauria de plantejar-se una profunda reformulació de les bases que regeixen la convocatòria. Evidentment, la selecció d'una obra aïllada no contribueix a crear, d'una forma real i efectiva, una plataforma sòlida d'ajut a la producció visual i, per altra banda, tampoc ofereix una visió fidedigna del mapa cultural de les comarques gironines. En aquest sentit, tot i que un dels objectius principals de l'esdeveniment és la creació d'un fons d'art, cal tenir en compte que una proposta d'aquestes característiques, si vol erigir-se en una tribuna de difusió i suport de les manifestacions artístiques, hauria de fer un pas endavant i endegar un projecte alternatiu, que s'involucrès en el territori amb un coneixement més clar de quin és l'estat de la qüestió. Estem en un moment en què ens hem de desempallegar de totes aquelles estratègies que, ancorades en el passat, no ens ofereixen perspectives de futur i ens mantenen en uns models que no connecten amb la realitat de la creació actual. Seria bo que les institucions tinguessin en compte que no es poden continuar programant certàmens que projecten una imatge endogàmica de l'art, que no sintonitza amb els temps actuals. D'aquesta manera, l'aposta de la Biennial hauria de fixar la seva mirada a llarg termini, amb la consciència que cal oferir nous instruments d'impuls a la producció visual. Qualsevol iniciativa que vulgui fer una tasca activa a favor de la creació no pot ignorar les transformacions que ha experimentat la pràctica de l'art ni la manera com ha canviat l'escenari artístic i cultural durant les darreres dècades. En conseqüència, cal dissenyar models de suport que es converteixin en esperons per a la producció cultural, de

manera que prevegin l'aixopluc de projectes de futur i d'iniciatives que requereixen un procés d'investigació. Sovint les propostes artístiques esdevenen laboratoris d'experimentació, el resultat dels quals difícilment es pot copsar en una obra presentada a concurs, i, més enllà d'aquest fet, resulta evident la dificultat d'emetre un judici de valor sobre una única peça sense tenir en compte tot el seu context de creació i producció.

Finalment, l'oportunitat de redefinir els eixos vertebrals de la Biennial no hauria d'obviar la difusió i el resò a l'exterior de l'esdeveniment. La possibilitat de crear a l'entorn del certamen plataformes de discussió sobre les problemàtiques que afecten la producció visual, amb la implicació d'agents de l'àmbit cultural provinents de diferents indrets, podria contribuir a donar una major visibilitat a les iniciatives artístiques del territori gironí, alhora que permetria impulsar el debat crític.

En darrera instància, el fet que la creació –per no esmentar la crítica, el món editorial, etc.– sempre hagi estat sotmesa a una precarietat que s'ha convertit en crònica i que des de fa dècades arrossega deficiències que a hores d'ara semblen insalvables, ens hauria de fer reflexionar molt curosament sobre quines són les estratègies que cal articular per tal de superar la fragilitat i els obstacles amb què ha de conviure l'art dia a dia.

Redescobrir l'art conceptual

Recentment Pilar Parcerisas, historiadora de l'art i comissària d'exposicions, ha publicat el llibre *Conceptualismos(s) poéticos, políticos y periféricos: en torno al arte conceptual en España* (Akal, 2007). L'exhaustiu estudi que l'autora hi porta a terme sobre les pràctiques conceptuals que van sorgir a final dels anys seixanta del segle passat i van tenir la seva culminació durant els setanta, el converteix en un assaig essencial i un referent ineludible pel que fa al coneixement i la comprensió d'un moviment que en el context espanyol va assolir, més enllà del fet artístic, una dimensió política i eticosocial.